

DETALJNI IZVEDBENI NASTAVNI PROGRAM

Studijski program: Preddiplomski Likovna pedagogija	Akademsko godina: 2023./2024.	 Akademija primijenjenih umjetnosti Sveučilišta u Rijeci
---	----------------------------------	--

OSNOVNI PODACI O PREDMETU

Naziv predmeta	Kolaž u nematerijalnom (digitalnom) prostoru					
Nositelj kolegija	izv. prof. TOMISLAV BRAJNOVIĆ					
Asistent/ asistentica						
Status predmeta (obvezni ili izborni)	obvezni			<u>izborni</u>		
Broj ECTS –a: 3	Zimski semestar			Ljetni semestar		
	P	V	S	P	V	S
	2	1				
Vrijeme konzultacija	prema dogovoru, fleksibilno					
Kabinet	online konzultacije					
Telefon	098 71 821 47					
e-mail	brajnovic@yahoo.com					
Web stranica predmeta						

OPIS PREDMETA

Ciljevi predmeta

Kolegij problematizira kolaž u suvremenom (digitalnom) kontekstu, definirajući kolažem svako spajanje minimalno dva pojma ili sadržaja bez obzira na medij, njihovo 'izrezivanje' iz izvornog konteksta i spajanje u nov odnos, stvarajući novu vrijednost i značenje.

ciljevi:

- upoznavanje s pojmom 'kolaž' i s povijesnim kontekstom pojavljivanja medija kolaža
- upoznavanje studenata sa suvremenim proširivanjem značenja koje kolažu pristupa pojmovno, definirajući kolažem svako spajanje dva pojma ili sadržaja bez obzira na medij, njihovo 'izrezivanje' iz određenog konteksta i spajanje u drugu, novu vrijednost, nov pojam, umjetnički rad
- upoznavanje studenata sa strategijama i medijima koju ulaze u široko shvaćeni kolaž, prošireni kolaž: dekupaž, fotomontaža, digitalni kolaž, 3D kolaž, mozaik, e-kolaž, kolaž u arhitekturi, muzici, ilustraciji, knjigama, književnosti, modi, filmu, post-produkciji, itd.
- upoznavanje studenata s promjenama koje u komunikaciju unosi medijski digitalni prostor, koji omogućava nepresušan izvor slika, tekstova, videa, audia, arhivskog materijala, pogodnih za jednostavnu manipulaciju i aproprijaciju u cilju brze i efikasne komunikacije u prostoru zagušenog šumom informacija i dezinformacija, populističkog (ne)ukusa temeljenoj na statističkoj algoritamskoj analizi općeg (srednjeg) ukusa
- upoznavanje s analognim mogućnostima i izvorima materijala potrebnih za 'klasično' korištenje medija proširenog kolaža
- upoznavanje s dubokim promjenama koje su nastupile direktnim ulaskom u medij, promjenama u odnosu umjetnik-publika, izvođač-gledatelj, odnos onoga koji sudjeluje i onoga koji promatra
- razumijevanje velikih manipulativnih mogućnosti koje omogućava medij proširenog kolaža, koji se u digitalnim medijima manifestira kroz funkcije 'copy-paste', 'cut', 'insert', 'place', 'edit',

...

i softverske programe Photoshop, Premiere, Aftereffects, In Design, Audition, itd...
- upoznavanje s etičkom dimenzijom aktivnosti i sa zakonskom regulacijom autorstva, aroprijacije
ili preuzimanja tuđih sadržaja

Korespondentnost i korelativnost programa

Program je osmišljen kao temeljno resetiranje umjetničkog pojmovnika, prepoznavanje vremena i aktivnih medija komunikacije. Osviještava i pozicionira suvremenu umjetničku praksu u medijskom prostoru unutar šireg konteksta.

Program pokriva bitan segment suvremene umjetničke prakse koja uslijed razvoja i krize civilizacije seli iz analognog u nematerijalni, digitalni prostor. Kolegij predstavlja temelj razumijevanja i pristupanja ostalim programima, sintetizira teoriju i praksu, postavlja konceptualni temelj.

Očekivani ishodi učenja (razvijanje općih i specifičnih kompetencija – znanja / vještina)

Nakon završenog programa studenti će moći:

- samostalno divergentno i konceptualno razmišljati i razvijati radove i projekte namijenjene ne samo nematerijalnom prostoru (digitalnog interneta), nego i analognom prostoru umjetnosti (u kojem se prezentiraju i digitalni radovi)
- uvidjet će moć društvenih medija u direktnom prezentiranju umjetničke ideje i relevantnijem sudjelovanju u društvenim procesima i moći će samostalno pratiti brz razvoj digitalnih platformi, 'čitati' korištene strategije, prilagođavajući se novim zahtjevima i mogućnostima
- moći samostalno 'čitati' strategije korištene za usmjeravanje i privlačenje pozornosti 'društva'
- razumjeti razliku između korištenja društvenih platformi i medija za prezentaciju ili dijeljenje

postojećih umjetničkih radova i umjetničkog djelovanja primjerenog tom prostoru-mediju, koji nastaje direktno za i na internetu

- razumjeti mehanizme funkcioniranja društvenih medija i način na koji mogu ubaciti svoje umjetničke ideje ili prezentirati određeni audio-vizualni sadržaj
- shvatiti važnost jasnog formuliranja i izražavanja umjetničke namjere
- moći samostalno pratiti brzi razvoj platformi prilagođavajući se novim zahtjevima i mogućnostima

Sadržaj predmeta

- studenti kroz široko provedeno istraživanje izabiru elemente budućeg 'proširenog kolaža', elemente koji mogu uključivati određeni umjetnički rad, fotografiju, film, video, glazbeni ili zvučni zapis, proces, praksu ili povijesno opće poznato 'mjesto' kao što su to povijesni događaji, izreka, izraz ili tekst, te taj materijal analiziraju i definiraju njegove glavne karakteristike i kontekst u kojem su nastali. Obrazlažu razloge izbora sadržaja određenog elementa, njegovo značenje i djelovanje, analizu bilježe u kratkom konciznom pismenom obliku

- reinterpreteraju elemente tako da ih uvedu u današnji suvremeni kontekst, 'kolažiranjem' ili spajanjem s drugim pojmom s namjerom postizanja novog značenja, rekontekstualizacije
- studenti će na praktičnim primjerima primjenjivati pomak, subverziju, citat, parafraziranje, ironiju i ostale strategije koje obilježavaju suvremenu umjetničku praksu koristeći formalne strategije poput editiranja, kopiranja, 'lijepljenja', 'izrezivanja', montaže, foto-montaže, superpozicije (poklapanje, preklapanje, pokrivanje), dovođenja u odnos, postavljanje, itd...
- 'medij' se uvodi kao kontekst unutar kojeg se student može kretati i na njega se može referirati, u tom slučaju moguća je remedijacija, ponovno uvođenje i osuvremenjivanje medija i rekontekstualizacija, ponovno aktiviranje, dovođenje u odnos sa suvremenim kontekstom

- učenje je usmjereno prema istraživanju i zadacima, 'čitanju' iskustava drugih umjetnika,

analizi elemenata i prepoznavanju njihovih formalno-sadržajnih karakteristika, korištenih strategija i konteksta u kojem su nastali - studenti i studentice pozvani su izradi vlastitih radova, njihovoj prezentaciji i elaboriranju korištenih strategija							
Način izvođenja nastave i usvajanje znanja (označiti komandom bold ili x pored oblika nastave)							
FIZICKA NASTAVA (koncentrirana nastava u kombinaciji s 40% nastave online) Model A i model B							
Predavanja Seminari i radionice Vježbe Samostalni zadaci Multimedija i Internet				Obrazovanje na daljinu Konzultacije Laboratorij Mentorski rad Terenska nastava Ostalo			
ONLINE NASTAVA							
Predavanja X Seminari i radionice X Vježbe X Samostalni zadaci X Multimedija i Internet X				Konzultacije X Mentorski rad X Terenska nastava Ostalo, navesti (projektna nastava i sl)			
*Temeljem Preporuke UNIRI i Rasporedom sati označiti oblik nastave predmeta							
Obveze studenata (opisati): - on-line prisutnost i aktivno sudjelovanje u izboru, osmišljavanju i razradi teme - osobno istraživanje i prezentacija rezultata - odgovorno izvršavanje obaveza u predviđenom roku - prezentacija, usmeno i pismeno obrazloženje vlastitog završnog rada (on-line platforme Merlin, Zoom, Skype, i dr.)							
Praćenje i ocjenjivanje studenata <ul style="list-style-type: none"> • Označiti masnim slovima (boldom) samo relevantne kategorije i umjesto nulnih vrijednosti unijeti odgovarajuće bodovne vrijednosti ECTS-a • ukupan broj bodova u različitim kategorijama odgovara ukupnoj vrijednosti ECTS-a predmeta 							
Pohađanje nastave	0,5	Aktivnost u nastavi	0,5	Seminarski rad		Eksperimentalni rad	
Pismeni ispit		Usmeni ispit		Esej		Istraživanje	0,5
Projekt	0,5	Kontinuirana provjera znanja		Referat		Praktični rad	1
Ocjenjivanje i vrednovanje rada studenata tijekom nastave i na završnom ispitu: (Kolokviji ili evaluacije studenata sukladno Pravilnikom o studiranju Akademije) Ocjenjivanje se temelji na valorizaciji sudjelovanja u ispunjavanju obaveza koje proizlaze iz kolegija detaljnije opisanih pod rubrikom Konstruktivno povezivanje.							
Obvezna literatura The Language of New Media - Lev Manovich Boris Groys - Art Power Nicolas Bourriaud - Relacijska estetika							

Appropriation - Donald Evans, MIT Press
Umjetnost u plinovitom stanju - Yves Michaud

Dopunska literatura

The Age of Total Images (pdf) - Ana Peraica
The Culture of The Selfie (pdf) - Ana Peraica
Remediation - Jay David Bolter, Richard Grusin
The Age of Surveillance Capitalism - Shoshana Zuboff

Način praćenja kvalitete i uspješnosti svakog predmeta

Evaluacija studenata u skladu sa standardima Sveučilišta u Rijeci.
Grupne i individualne konzultacije, s ciljem postavljanja studentovih potreba i prijedloga kao glavne niti vodilje u samo-evaluaciji.
Praćenje i osiguravanje individualnog razvoja kroz mentorski rad.

POPIS NASTAVNIH JEDINICA – TEMA; ZIMSKI/LJETNI SEMESTAR 2020./2021.

Datum	Tema
1	povijest pojma 'kolaž', 'prošireni kolaž', Nadrealizam, Kubizam, Pop-Art, fotografski kolaži, fotografija kao prošireni kolaž, 'kadar', spajanje nepovezanog
2	DADA, Nadrealizam, Kubizam, Pop-Art Hannach Hoch, Georg Grosz, John Heartfield
3	analiza raspoloživog 'materijala', analogni, digitalni, umjetnički rad, fotografija, film, video, glazbeni ili zvučni zapis, knjiga, časopis, javni prostor, proces, praksa ili opće 'mjesto' kao što su to povijesne lokacije, institucije, događaji, izreke, izraz, tekst, pojam... zadatak: prikupljanje materijala, stvaranje arhive kao temeljne strategije, razvijanje senzibiliteta, otkrivanje potencijala, divergentno razmišljanje
4	fotografski kolaži, fotografija kao prošireni kolaž, 'kadar', spajanje nepovezanih pojmova, Joel Meyerowitz (didaktički video, analiza)
5	'Screenshot' (snimak ekrana) Digitalna slika koja prikazuje sadržaj ekrana kompjutera u trenutku snimanja. Stanje stvari. Spajanje (prepoznavanje) dva ili više međusobno nevezanih pojmova u novu cjelinu (značenje). U prostoru interneta, weba ili Facebooka, screenshot je 'šire' praćenje zbivanja, 'čitanje' ekrana ili 'prozora' na kontekstualnoj razini, prepoznavanje potencijala, slučajnosti, spajanje nevezanih informacija u novu, davanje smisla besmislenom ili uočavanje algoritamskog grupiranja srodnih formi i sadržaja.
6	pomak, subverzija, citat, parafraziranje, ironija. hrvatski kontekst, Grupa Šestorice (Martek, Stilinović), Gotovac, prošireni kolaž, riječ i slika, tekst kao kolaž, spajanje pojmova, preuzimanje sadržaja
7	intervencije u medij, društvene mreže, Facebook, Instagram, Tweeter, 'meme', citati, konstrukcije, subverzija, manipulacija unutar medija, apropijacija sadržaja, rekontekstualizacija, dezinformacija, Barbara Kruger, Sanja Iveković, Željko Badurina, itd.
8	razlika između apropijacija i plagijata, primjeri: Marcel Duchamp, Richard Prince, Jeff Koons, Cindy Sherman, Louise Lawler, Gerhard Richter, Yasumasa Morimura, Hiroshi Sugimoto, Sanja Iveković, Željko Badurina, Dalibor Martinis, Douglas Gordon... zadatak: internet istraživanje, preuzimanje sadržaja, izrada pojmovnog kolaža pregled studentskih radova nastalih kroz zadatak, analiza, razgovor
9	prošireni kolaž u mediju videa, filma, zvuka, Jonas Mekas, Ivan Ladislav Galeta, Dalibor Martinis, osobna iskustva i primjeri nastavnika, jukstapozicija (stavljanje jednog uz drugo, suprostavljanje), superpozicija (preklapanje), naprijed, nazad, montaža.

10	prošireni kolaž u instalacijama (intervencijama) u javnom prostoru, Dennis Adams, Krzysztof Wodiczko, Gabriel Orozco...
11	mogućnost performativnog proširenog kolaža, reakcija u realnom prostoru i vremenu, reakcija na spomeničko, arhitektonsko, specifično mjesto, granica tijela, 'nematerijalni' prostor interneta, performans duha?
12	analiza konteksta izabranih elemenata i razlozi izbora, analiza konteksta novog značenja, pregled arhive (skupljane kroz semestar) kao baze podataka, pojmova nužnih za djelovanje i korištenje medija proširenog kolaža
13	prve skice završnog rada, ideje, razgovor...
14	razrada i korekcije završnog rada, pisanje tekstualnog obrazloženja, pozicioniranje proširenog kolaža unutar nove umjetničke paradigme, informacija, poruka, primjenjivost naučenog
15	prezentacija završnog rada

KONSTRUKTIVNO POVEZIVANJE			
ISHODI UČENJA	SADRŽAJ	AKTIVNOSTI ZA NASTAVNIKE I STUDENTE (metode poučavanja i učenja)	METODE VREDNOVANJA
1. samostalno divergentno i konceptualno razmišljati i razvijati radove i projekte namijenjene ne samo nematerijalnom prostoru (digitalnog interneta), nego i analognom prostoru umjetnosti (u kojem se prezentiraju i digitalni radovi)	Studenti kroz široko provedeno istraživanje izabiru elemente budućeg 'proširenog kolaža', elemente koji mogu uključivati određeni umjetnički rad, fotografiju, film, video, glazbeni ili zvučni zapis, proces, praksu ili povijesno opće poznato 'mjesto' kao što su to povijesni događaji, izreka, izraz ili tekst, te taj materijal analiziraju i definiraju njegove glavne karakteristike i kontekst u kojem su nastali. Obrazlažu razloge izbora sadržaja određenog elementa, njegovo značenje i djelovanje, analizu bilježe u kratkom konciznom pismenom obliku. Reinterpretiraju elemente tako da ih uvedu u današnji suvremeni kontekst, 'kolažiranjem' ili spajanjem s drugim pojmom s namjerom postizanja novog značenja, rekontekstualizacije. Studenti će na praktičnim primjerima primjenjivati	Nastavnik potiče studente na aktivno sudjelovanje u razgovoru u području koje je aktivno i u konstantnoj mijeni pri čemu je generacija kojoj pripadaju studenti uronjena u predmet razgovora. Nastavnik intenzivno potiče na razna, divergentna rješenja, u raznim medijima i formama, kao izraz sadržaja kojeg student, autor, želi 'objaviti'.	Redovito prisustvovanje na nastavi, sudjelovanje u razgovoru i redovito izvršavanje zadataka temeljenih na istraživanju. Osobni vizualni i tekstualni doprinos problematici. Studenti kroz kolegij konstantno grade arhivu i mapu s radovima, uključujući linkove, poveznice na radove izvedene direktno u području interesa.
2. uvidjeti moć društvenih medija u direktnom prezentiranju umjetničke ideje i relevantnijem sudjelovanju u društvenim procesima, samostalno praćenje brzog razvoja digitalnih platformi, 'čitanje' korištenih strategija, prilagođavajući se novim zahtjevima i mogućnostima	Studenti će na praktičnim primjerima primjenjivati	Nastavnik uz aktivno uključivanje studenata potiče i provodi analizu pozicije društvenih medija u realnom vremenu, Studenti sami provode analizu, počinju vidjeti, 'čitati' korištene strategije i sami ih prema potrebi primjenjivati	Redovito prisustvovanje na nastavi, sudjelovanje u razgovoru i redovito izvršavanje zadataka temeljenih na istraživanju. Osobni vizualni i tekstualni doprinos problematici.

3. samostalno 'čitati' strategije korištene za usmjeravanje i privlačenje pozornosti 'društva'	pomak, subverziju, citat, parafraziranje, ironiju i ostale strategije koje obilježavaju suvremenu umjetničku praksu koristeći formalne strategije poput editiranja, kopiranja, 'lijepljenja', 'izrezivanja', montaže, foto-montaže, superpozicije (poklapanje, preklapanje, pokrivanje), dovođenja u odnos, postavljanje, itd... 'Medij' se uvodi kao kontekst unutar kojeg se	Nastava se velikim dijelom izvodi kroz istraživanje i prezentaciju mnogobrojnih primjera i iskustava s interneta, pri čemu su studenti ohrabreni iznijeti vlastita iskustva, stavove i percepciju, pozvani su ih argumentirati na akademskoj razini, odmičući se od vlastitih preferencija i 'sviđanja'.	Redovito izlaganje vlastitih dosegaa i pronađenih, 'detektiranih' primjera korištenih strategija.
4. razumjeti razliku između korištenja društvenih platformi i medija za prezentaciju ili dijeljenje postojećih umjetničkih radova i umjetničkog djelovanja primjerenog tom prostoru-mediju, koji nastaje direktno za i na internetu	student može kretati i na njega se može referirati, u tom slučaju moguća je remedijacija, ponovno uvođenje i osuvremenjivanje medija i rekontekstualizacija, ponovno aktiviranje, dovođenje u odnos sa suvremenim kontekstom Učenje je usmjereno prema istraživanju i	Nastavnik studente upućuje na distinkciju između direktnog djelovanja u digitalnom mediju i prezentacije radova nastalih negdje drugdje, koji nisu mišljeni kao direktna objava.	Redovito prisustvovanje na nastavi, sudjelovanje u razgovoru i redovito izvršavanje zadataka temeljenih na istraživanju. Arhiviranje i prezentacija primjera, osobnog iskustva.
5. razumjeti mehanizme funkcioniranja društvenih medija i način na koji mogu ubaciti svoje umjetničke ideje ili prezentirati određeni audio-vizualni sadržaj	zadacima, 'čitanju' iskustava drugih umjetnika, analizi elemenata i prepoznavanju njihovih formalno-sadržajnih karakteristika, korištenih strategija i konteksta u kojem su nastali. Studenti i studentice pozvani su izradi vlastitih radova, njihovoj prezentaciji i	Nastavnik zajedno sa studentima otvara određene platforme društvenih medija, analizira formu, koncepciju i vizualnu pojavnost, osvježita te elemente kao formu i okvir u kojem umjetnik djeluje i s kojima mora računati.	Redovito prisustvovanje na nastavi, sudjelovanje u razgovoru i redovito izvršavanje zadataka temeljenih na istraživanju.
6. shvatiti važnost jasnog formuliranja i izražavanja umjetničke namjere	elaboriranju korištenih strategija.	Nastavnik naglašava nužnost postojanja namjere, uzimanja u obzir niza elemenata koji definiraju čitanje 'poruke' odaslane u digitalni prostor, elemenata koji definiraju kontekst.	Redovito prisustvovanje na nastavi, sudjelovanje u razgovoru i redovito izvršavanje zadataka temeljenih na istraživanju. Studenti kroz niz malih zadataka izrađuju analizu odnosa sadržaja i forme u svojem, ali i tuđem radu.
7. moći samostalno pratiti brzi razvoj platformi prilagođavajući se novim zahtjevima i		Zajedničko praćenje mikro (i makro) promjena koje se uvode na društvenim platformama i medijima s namjerom	Redovito prisustvovanje na nastavi, sudjelovanje u razgovoru i redovito izvršavanje zadataka temeljenih

mogućnostima		razumijevanja razloga njihovog uvođenja i načina djelovanja.	na vlastitom istraživanju.
--------------	--	--	-------------------------------